

ЗАТВЕРДЖУЮ

Начальник Мобільного рятувального центру
швидкого реагування Державної служби
України з надзвичайних ситуацій

полковник служби цивільного захисту

Володимир КАЧКАН

« ____ » _____ 20__ р

КОНСПЕКТ-ЛЕКЦІЯ

**на проведення заняття з профільної підготовки
з навчальними групами № 1 та 2 МРЦ ШР ДСНС України**

« ____ » _____ 20__ року

Тема: Дії особового складу та працівників у разі оголошення сигналу «Збір-Аварія»

Навчальна мета: Вивчити порядок дій особового складу у разі оголошення сигналу «Збір-Аварія». Виїзд за сигналом «Збір-Аварія» та повернення до пункту постійної дислокації

Час: 1 год.

Місце проведення:

Навчальний клас МРЦ ШР ДСНС України

Навчально-матеріальне забезпечення:

Конспект-лекція

Нормативно-правові акти та література:

Наказ МВС України від 26.04.18р. №340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж» (із змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства внутрішніх справ від 26.01.2022 № 50)

Питання та їх стислий зміст	Методичні вказівки.
1. Порядок дій особового складу і працівників за сигналом «ЗБІР – АВАРІЯ»: Особовий склад і працівники прибувають в центр, відмічаються на контрольно-перепускному пункті (оперативний черговий) та доповідають про прибуття безпосередньому начальнику. За окремою вказівкою начальника МРЦ ШР ДСНС України особовий склад (працівники) шикується у визначеному місці в спеціальній формі одягу (по сезону) з укомплектованими речовими мішками та засобами індивідуального захисту (за необхідністю). Водії транспортних засобів отримують подорожні листи «По тривозі» у оперативного чергового центру та прибувають в парк техніки, заводять машини і зосереджують їх в місцях шикуння, поповнення і завантаження запасів матеріально-технічного забезпечення (за додатковими розпорядженнями начальників підрозділів). Особовий склад і працівники прибувають в парк (у встановлені місця) з необхідним майном і засобами, проводять завантаження матеріально-технічних засобів. Підрозділи центру висувуються з пункту постійної дислокації до місця виконання завдань за призначенням в денний час до 1 годин (в нічний час до 2 годин). Час готовності до виходу із пункту дислокації: Чергової зміни рятувального відділення – до 3 хвилин. Мобільної оперативної групи: в робочий час – до 20 хвилин; в неробочий час – до 2 години. Розрахунку піротехнічного підрозділу: в робочий час – до 40 хвилин; в неробочий час – до 1 години. Відділення рятувальних робіт: в робочий час – до 40 хвилин; в неробочий час – до 1 години. Додаткові чергові сили створені за окремими розпорядженнями ДСНС України (з ліквідації наслідків снігових заметів, лісових пожеж, підтоплень тощо) – до 1 години. Основним підрозділам – до 2 годин (у нічний час – до 4 годин). Підрозділам забезпечення – до 4 годин. 2. Виїзд за сигналом «Збір - аварія» та повернення до пункту постійної дислокації. Для підрозділів ОРС ЦЗ установлюються такі сигнали оповіщення: сигнал «Збір - аварія» - для збору попередньо визначеного особового складу підрозділів ОРС ЦЗ, не задіяного до чергування у місцях постійної дислокації підрозділів. Інформація про загрозу або виникнення НС та інших небезпечних подій надходить до оперативно-чергової (диспетчерської) служби підрозділів ОРС ЦЗ від	

оперативно-чергової служби ДСНС, оперативно-координаційного центру територіального органу ДСНС, оперативно-чергових служб органів влади, підприємств, установ, організацій, а також населення.

Прийом та обробку інформації про загрозу або виникнення НС та інших небезпечних подій у підрозділах ОРС ЦЗ здійснює оперативно-чергова (диспетчерська) служба в такому порядку:

подати сигнал «Збір - аварія» для виїзду чергових підрозділів до місця виклику;

здійснити реєстрацію інформації про НС;

ввести в дію відповідний план реагування на НС (ПЛА);

доповісти начальнику гарнізону ОРС ЦЗ відповідного рівня, оперативно-координаційного центру територіального органу ДСНС про загрозу або виникнення НС та інших небезпечних подій, уточнити про необхідність збору особового складу підрозділу ОРС ЦЗ за сигналом «Збір - аварія»;

довести у визначеному в гарнізоні порядку інформацію про загрозу або виникнення НС та інших небезпечних подій до взаємодіючих служб цивільного захисту.

Під час отримання інформації про НС оперативний черговий (черговий диспетчер, радіотелефоніст) повинен встановити:

місце виникнення НС;

наявність і характер небезпеки життю і здоров'ю людей;

особливості та характеристику об'єкта, на якому відбулася НС;

номер телефону, прізвище, ім'я, по батькові особи, яка повідомила інформацію про НС;

інші відомості про НС.

Подання сигналу «Збір - аварія» здійснюється відразу після встановлення місцезнаходження або інших відомостей про місце виникнення НС і узгодження рішення про виїзд.

Обробка виклику завершується в найкоротший час, вона не має затримувати виїзд сил і засобів до місця виникнення НС.

Прийом інформації про НС проводиться в найкоротший строк. Відсутність окремих даних не може бути підставою для затримання виїзду підрозділів, якщо відомо місце її виникнення.

Додаткову (уточнену) інформацію про НС оперативний черговий (черговий диспетчер, радіотелефоніст) повинен негайно передати наявними каналами зв'язку відповідальній особі, яка очолює підрозділ, залучений до проведення АРІНР, у тому числі й під час пересування до місця виникнення НС.

Виїзд і рух до місця виклику (НС) слід здійснювати в найкоротший час, що досягається:

швидким збором і виїздом особового складу підрозділу (протягом часу, що не перевищує нормативний) та знанням особовим складом функціональних обов'язків;

рухом спеціальної техніки найкоротшим маршрутом із гранично можливою швидкістю, що забезпечує безпеку, у тому числі з використанням спеціальних сигналів і відступом (за потреби), в установленому порядку від вимог Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2001 року № 1306;

знанням особливостей району виїзду.

У разі вимушеної зупинки спеціальної техніки, що рухається в колоні, пов'язаної з несправністю або ДТП, керівник підрозділу, залученого до проведення АРІНР, зобов'язаний:

негайно повідомити про те, що трапилося, оперативному черговому (черговому диспетчеру, радіотелефоністу);

залишити на місці зупинки транспортний засіб та водія для очікування технічної допомоги (у разі ДТП - очікування працівників Національної поліції);

ужити заходів із доставки особового складу і спеціального устаткування, що знаходилися в цьому автомобілі, до місця виклику.

Під час пересування до зони НС залізничним, водним або повітряним транспортом на шляху проходження керівник підрозділу зобов'язаний:

організувати розміщення, харчування, медичне забезпечення та відпочинок особового складу;

забезпечити збереження спеціальної техніки та обладнання;

за наявності часу організувати вивчення особовим складом обстановки в зоні НС і уточнити його дії під час проведення АРІНР.

Водієві забороняється:

управляти автомобілем в стані алкогольного або наркотичного сп'яніння, а також у хворому або втомленому стані;

передавати управління автомобілем особі, не вказаній в подорожньому листі, яка знаходиться в нетверезому стані або не має при собі посвідчення на право управління автомобілем;

самовільно відхилитися від маршруту, вказаного в подорожньому листі;

перевозити вантаж, якщо він закриває огляд шляху;

допускати скупчення на двигуні або його картері бруду, пального, масла;

користуватися відкритим вогнем при перевірці рівня електроліту в акумуляторній батареї та усуненні несправностей механізмів;

зберігати і перевозити в салоні бензин та інші легкозаймисті рідини.

Конспект-лекцію склав:

Начальник відділу планування та контролю
підполковник служби цивільного захисту

Віктор ГУМЕНЮК

«__» _____ 20__ р.